

ВЪСТНИКЪ

ДОБРУД

АБОНМЕНТИ:

За България за год. 14 лв.

За странство за год. 28 лв.

Единъ бр. 10 ст.

ОБЯВЛЕНИЯ:

На III стр. 30 ст. на кв. ом.

На IV стр. 20 ст. " " "

Адресъ:

"Будна" — Бабадагъ

"Будна" — Бабадагъ

"Будна" — Бабадагъ

Градската библиотека

ОРГАНЪ НА ЦЕНТРАЛНИЯ ДОБРУДЖАНСКИ НАРОДЕНЪ

Наша понеделникъ, орѣдъ и петъкъ

Оставката на фонъ Кюлманъ. — Ромънското двучичие. — Прѣгледъ на пресата. — Побѣдоносия походъ презъ Ромъния. — Борбитъ въ Русия. — Търговско-политическо сближение между Австрия и Германия. — Изъ Ромъния. — Изъ Чужбина. — Хреника.

Д. Н.

ОСТАВКАТА НА ФОНЪ КЮЛМАНЪ.

Държавниятъ секретарь на външните дѣла въ Германия фонъ Кюлманъ е излязалъ въ оставка, която императорътъ веднага приелъ. Какъ се е развила непосредствено тази оставка, още не е известно; но като се вземе предъ видъ общото политическо положение на Германия и съюза, не е трудно да се схванатъ нейните причини.

Фонъ Кюлманъ е първиятъ германски министъръ на външните дѣла, който зае този постъ по единъ сравнително демократиченъ път, т. е. бѣ посоченъ отъ болшинството на райхстага. Борбитъ, които се развила миналата година въ Германия между пангерманцитъ, като привърженици на война до побѣда и прогресивния блокъ, който гласува въ райхстага резолюцията отъ 19 юли 1917 год. за миръ по споразумение, се изразиха въ конфликта между блока и тогавашния канцлеръ д-ръ Михаелсъ. Този конфликтъ завърши съ оставката на последния. Висшнѣ политически кръгове въ Германия заедно съ кайзера се приидиха за прѣвъ път на общи съвѣщания съ водителитъ на останалитъ партии, въ които се обсъдиха задачите на германската политика и начина за разрѣшаването имъ. Тѣзи задачи се обсъдиха въ миръ по споразумение на западъ и удовлетворение германската искания и жертви отъ кѣмъ Русия. Като най-пригодно лице за тази политика се посочи фонъ Кюлманъ, който, като послѣдователенъ англичанъ, можеше да служи като мостъ за споразумение между Англия и Германия. И наистина, и самиятъ английски печатъ се отзова за неговото назначение, като отжика кѣмъ споразумение.

Сбѣтията, обаче, които се развила следъ поемането на външното министерство отъ фонъ Кюлманъ, много малко му позволиха да се прояви въ тази нова ориентировка. Развитието на руската революция до болшевиизма, мирниятъ договори въ Брестъ-Литовскъ и Вукурешъ, започването офанзивата на западъ — всички тѣзи сбѣтия го отдалечиха отъ поставениятъ цѣль. На изтокъ, въздѣтвие разлагането

на руската армия се постигнаха придобивки, които дадоха обратенъ на очакванитъ резултатъ. Русия и Ромъния принудиха съюза да ги победи и имъ наложи миръ. Но този миръ не задоволи нито прогресивния блокъ, защото бѣ наложенъ миръ, а не чрезъ споразумение, нито пангерманцитъ, които искаха да се наложи асичко, което можеше да се вземе отъ победенитъ. Б-енното командване, изрази указанието на фонъ Кюлманъ, нахлу въ Русия и Украйна, прѣдизвика прѣвратъ въ Украйна и подхрани контрареволуционитъ тенденции въ велика Русия. Въпросътъ за източната политика на Германия напредъ тѣ маго, че фонъ Кюлманъ стана предметъ на оялни атаки отъ страна на прогресивния блокъ въ райхстага. Но той не можа да, противостоятъ нито на атакитъ на своитъ противници, нито да въведе грандиозния развой на сбѣтията.

Отъ друга страна, офанзивата на западъ и подводната война въпреки гражданитъ успѣхи, не вървѣха съ оянитъ темпъ, който прѣдричаха военитъ. Това даде възможностъ на фонъ Кюлманъ да покаже въ рѣчта си отъ миналия мѣсець своето глѣдище, че мирътъ нама се нахожи чрезъ побѣда, а само чрезъ опоразумение.

Съ тази си рѣчь фонъ Кюлманъ прѣдизвика още по-силни атаки орашу си, както отъ дясно тѣ и отъ ляво. Консервативнитъ водители го осмидиха, за дѣто той показа слабостъ кѣмъ Англия, прогресивния блокъ — за дѣто не сключи миръ по опоразумение съ Русия, който само може да доведе до такъвъ миръ и съ Англия. Споредъ последнитъ, мирътъ по споразумение съ Русия може само да доведе Германия до единъ съюзъ съ нея, който би поставилъ Англия прѣдъ алтернативата: да се съгласи на миръ по споразумение, или да води една дълга, но безплодна за нея война. На тѣзи атаки фонъ Кюлманъ още по-малко можа да устои, защото компромисното положение, което заемаше до сега, окончателно бѣ компромети-

рано отъ самитъ сбѣтия. А да вземе страната на консервативнитъ елементи, бѣ невъзможно, защото социалистътъ отказаха да гласуватъ военитъ кредити; да вземе страната на прогресивния блокъ бѣ още по-малко възможно, защото сбѣтията въ Русия въ своето развитие отидоха много далечъ. Консервативния политич. тѣжления въ нея започнаха да оставатъ все по-видими и съ германско-боски характеръ, а Англия, убѣдена, че който има съюзъ съ Русия ще гласува цѣлия съюзъ, започна да подхранва въпреки нагнетената си демократизъмъ, тѣжестенъ съ военни оръдия. Убийството на графъ Мирбахъ бѣ вѣнцъ на антантскитъ домогания въ Русия. Последното окончателно изключи политическата на фонъ Кюлманъ и той бѣ принуденъ да нахване въ оставка.

Не по-малко допринесе за оставката на фонъ Кюлманъ и вътрѣшнитъ междоусобнически въпроси. Труднитъ вътрѣшни въпроси, които изникнаха следъ дава мирни договори, налагаха една нова ориентировка при много сложни обстоятелства. Палскиятъ въпрос се показа неравнотѣсно, до като не се разрѣши националния въпрос въ Австро-Унгария. Добруджанскитъ въпросъ не малко дѣлжи своето изостряване на фонъ Кюлманъ, който, като арбитъръ, безрезервно вѣе страната на турцитъ. Това подпомогна не малко кривата въ българския кабинетъ, който германското общество не можа да посрадне спокойно. Острата критика, която му се направиха за тази негова постѣпка отъ страна на консервативнитъ и националиберални водители въ райхстага и печата, както и рѣшенито на комисията по външнитъ дѣла въ райхстага за небазното присѣдинение на Добруджа кѣмъ България бѣха за него пъленъ бѣмъ. Открити оставатъ още редица други въпроси, каквито сж опражданне останито на Германия кѣмъ Гърция, ромъно-бесарабски, кавказския и пр., които фонъ Кюлманъ, като прѣдставителъ на най-силната и организирана съюзна държава не можа да насочи въ правилнъ път въ разрѣшение. Неговата колебливостъ, произхождаща отъ компромисното му положение върѣдъ германскитъ политически кръгове, по всичкия тѣ въпро-

си доведе до оставката му. На следството, което остава следъ себе си е много сложно. Задачата на неговия наследникъ ще бѣде тежка, но затова пъкъ по-ясно поставена. Нему прѣдстои чрезъ вътрѣшно заграбяване на съюза да го изведе кѣмъ единъ миръ по споразумение, който да отговори на достойнството, съ което сключитъ войски отстояха интереситъ на съюзенитъ народи по бойнитъ полета.

За добруджанското население името на фонъ Кюлманъ ще бѣде за винаги свързано съ тежкитъ и мъчителни моменти, които то прѣживя прѣвъ дѣлгитъ прѣговори въ Котрочени и кошмара на концлагерима и затова то очаква тѣрда мнотъ отъ неговия наследникъ.

Положението на бойнитъ фронтове.

Юлетиъ отъ штаба на дѣйс. армия за 12 юлий 1918 г.

Македонски фронтъ. Между Охридското и Прѣспавското езера разпрѣснахме съ огънь французъ разузнавателно отдѣление. Южно отъ Хума и източно отъ Вардара ояленъ артилерийски огънь отъ нашамъ неприятелската страна. При утието на Струма неприятелската огъня дѣйностъ бѣше временно по оживена. Неприятелски авиатори хвърлиха бомби въ о. Субашкъръ — източно отъ Сересъ, където има убити и ранени въколю жени и дѣца отъ мѣстното население.

Съюзнически свѣдѣния.

Берлинъ. Група армии на Баварския прѣстолонаследникъ: Ожесточени огъни нападения отъ страна на неприятеля.

Група армии на Германския прѣстолонаследникъ: Между Ена и Марна французитъ ограничиха своитъ дѣйностъ само въ минохвъргачни боеве. При гората Визер-Которе и източно отъ Реймсъ ние отблъснахме неприятелскитъ разузнавателни нападения.

Картина "Св. Кирилъ и Методий". Народоспомагателния фондъ "Добруджа" е пустилъ въ продажба художествена репродукция отъ картината "Св. Кирилъ и Методий", изработена съ боя (драйфарбендрукъ) по оригинала, рисуванъ отъ художника г. Ив. Евчевъ. Видъ Отпечатана е врху картонъ голѣмъ форматъ 85—70 см. Доставка се отъ фондъ "Добруджа" ул. Гурко № 17, София и при всички софийски книжари. Цѣна 7 лева. За добруджа при книжарница е. Добруджа—Бабадагъ.

Ромънско двучичие.

Имаже на рѣка една печатана заповѣдъ съ дата 10 май 1918 г. за демобилизацията на 8 ромънска дивизия. Въ тая заповѣдъ слѣдъ като се казва, че Ромъния е сложила оръжието, насилена отъ съдбата, която е била мажорка къмъ нея, съвѣтъ се демобилизиранитѣ, съ дигна да да отидатъ по домоветѣ си разпиратъ за тѣхнитѣ подвижките не сж били никѣдъ бити, а били побѣдителни. Изреждатъ се слѣдъ това мѣстата, където дивизията се е сражавала и то почти всички съ численно прѣвзходящъ неприятель, комуто на всѣкъдъ е указана героична съпротива. Съ помощта, дадена на пунктове повѣрени на руси и на други ромънски части, дивизията е изпрѣчила една непробиваема стѣна на пътя на неприятеля, който се стрѣмелъ да стигне въ сърцето на Ромъния (измежда, че ромънското сърдце честичко се е мѣстило. б. а.). На край заповѣдта гласи: „Идете съ спокойна съвѣсть, че сте изпълнили дълга си съвѣщение, че ако провидението рѣши да се постигнатъ бѣсноветѣ на нацията, половината отъ пътя който води къмъ тая цѣль, ний сте го изминали, като съ оръжие и кръвъ сте оцѣнили замислитѣ и идеалитѣ на нацията. . . . „Отрастете вашитѣ дѣца съ приѣтра на вашитѣ дѣла и съ вѣрата, че ако на васъ не бѣ дадено, Богъ на тѣхъ ще помогне да теглятъ брездата по границата на Велика Ромъния.

Никой не оспорва правото на Ромъния да има свои национални идеали и да се стреми къмъ постигането имъ, стига тѣ да сж добри обосновани и открито подържани. Изявлениата, обаче отъ различни мѣста въ Ромъния ни навежда на мисълъ, че тамъ не всички иматъ еднакви идеали.

Отъ горната заповѣдъ можежъ да заключимъ 1) че ромънскитѣ военачалници, въ противовѣсъ на ромънскитѣ политики, не сѣматъ че съ поведението си прѣзъ тая война Ромъния е сгрѣшила пътя къмъ нейния националенъ идеалъ и 2) сжмис-

лѣ военачалници сѣматъ, че половината отъ избрания вѣтъ пътъ е изминанъ и възлагатъ надежди на поколението да продължи този пътъ като призоваватъ върху него Вождията помощъ за да очертае границата на Велика Ромъния. За тая граница се мѣтае, яко е: за тая, въ нѣето на която тя влезе въ войната. И тѣй Ромъния бидейки „насилена отъ мажорката съдба“ нѣ не побѣдена отъ съюза, прѣустановява дѣйствиата до когато провидението се смили надъ нея и ѣ подскаже удобния моментъ за дооскарване изминания вѣтъ на половина пътъ.

Прѣзъ 1913 г. България заяви, че сѣмва знамената си за по благоприятни дни. Каква разлика, обаче между приютата, съ която България направи това изявление чрѣзъ устата на нейния държавенъ глава, и двойствеността и лицемерието, което се долави сега отъ Ромъния. България се бори тогава за Македония безъ да се бѣ отказала отъ Добруджа и, слѣдъ като бѣ принудена, благодарение подлостта на „балканската миротворка“, да сложи оръжието, тя не само не измѣни цѣлитѣ си, но открито заяви, че ще продължи борбата за тѣхъ, когато настани по благоприятно време.

Какво виждаме въ Ромъния. Нейното правителство подѣрпено отъ народа чрѣзъ изборитѣ поставя страната въ положението на блуденъ синъ, опомнилъ се слѣдъ съдбоносната грѣшка, и готовъ да се прибере въ лоното аврамово. Официална Ромъния се отказва отъ миналитѣ бланове, и е готова да свърже съдбата си съ тая на централнитѣ сили.

Отъ друга страна ромънскитѣ военни, които иматъ прѣстъ въ ромънската акция срѣщу централния съюзъ, заявяватъ, че при удобенъ моментъ, ще продължатъ борбата. Отговорното правителство не ограничава тая манифестация, която явно се подѣрпва отъ двореца. Сжмото това правителство, като стовари отговорността за нещастieto на Ромъния върху правителството Братияну—Т. Ионеску, за което готви сѣдъ, не прѣчи на членовѣтъ му и тѣхнитѣ сподвижници да напуснатъ страната,

а може бѣ и само ги изпраща въ Швейцария да бѣдѣтъ по близо и въ контактъ съ съгласиението. Игра толкова явна, толкова прилична на грѣцката, че човѣкъ не дудѣва, какъ може да се даде вѣра на официалнитѣ ромънски изявления по бѣдѣщата ориентировка на Ромъния.

Тая двойственостъ не може да не бѣде възбѣждана и отъ нашитѣ съюзници. Тѣ не могатъ да не прѣдвидѣтъ, че ромънскитѣ аспирации за Добруджа до Русе—Варна, за Трансилвания, Буковина и Мариоронъ ще въодушевляватъ и за напредъ ромънскитѣ политики и, че економическитѣ придобивки на Германия не ще се търпятъ дълго.

Чрѣзъ съдѣйствието си да се присѣдини Бесарабия, нашитѣ съюзници, може бѣ, сѣмтаха да отклонятъ аспирацитѣ ѣ до прѣди войната, но за официална Ромъния границитѣ на Велика Ромъния си оставатъ чертанитѣ и мечтани до войната.

Прочие, нека нашитѣ съюзници държатъ сѣмта за бѣдѣнето, когато сега сж тѣй медри къмъ бѣвѣщата и бѣдѣща измѣнина, а толкова сжмисли по отношение на една изпитана и искрена съюзница, какъто е България.

ПРѢГЛЕДЪ НА ПРЕСАТА.

„Агента“. Прѣди нѣколко дена се завърнаха 45 ромъни отъ московската ромънска колония които ни освѣтиха върху съдбата на ромънското държавно съкровище. Тѣ твърдятъ, че нашето съкровище е било въ голѣма опасностъ, когато ромънскитѣ печатари се съюзили съ водителитѣ на анархистичното движение съ цѣль да го присвоятъ. Известно е, че слѣдъ прѣнасянето на ромънското съкровище въ Москва, тамъ бѣ откупена една печатница, въ която се печатаха ромънскитѣ банкноти за 400,000 лей. Този случай даде възможностъ и на печатаритѣ да се погрижатъ за своитѣ нужди. Слѣдъ като Ленинъ — Троцки згзежъ властѣта, тѣ изпратиха единъ комисаръ, който консулска печатницата и я прѣдаде на съюза на ромънскитѣ печатари, който съюзъ сега се е реформиралъ въ селски комитетъ отъ ромъновата революционна партия. Основателитѣ и водителитѣ на този комитетъ сж били нѣкой си Хангаринъ типографъ отъ Букурещъ, нѣколко офицери, Пескару Гуапъ, както и нѣколко дребни банкови чиновници. Цѣмъ

като се формира този комитетъ приотвори къмъ работа и поиска отъ комисията на която бѣ повѣрено съхраняването на държавното съкровище да имъ прѣдаде два милиона. Слѣдъ трудни прѣговори на комитетѣ се удава да сложи ръка на държавното съкровище. Той обичалъ да го съхранява. Въ едно тайно засѣданне комитетѣ рѣшава да иска ключа на националната банка, обаче, тѣмъ му намиренитѣ били узнати своевременно и ключа билъ прѣдаденъ на французския консулъ въ Москва. Това прѣдизвика сериозни оценки между комитетѣ и комисията. Между това мирѣтъ се сключи и комисията бѣ посвѣтвана да замине за Ромъния. Съкровището се намира въ келоритѣ на Кремелъ.

„Basler Nachrichten“. Полковникъ Егди пише: Това което видѣхъ до сега по организацията на германското главно командване, ми показва че то е достигнало такава съвършеностъ, че да може да събере и прѣработи всичко, което е нужно на ръководителитѣ на грядущитѣ сражения, за да могатъ да взематъ своитѣ рѣшения. Хиндербургъ и Лудендорфъ могатъ да получатъ на всѣкъ въпросъ, изникналъ при тѣхнитѣ занятия, въ най-кратко време отговоръ. Припознатата военна диктатура на главното командване е сжмисрѣвременно съ претегнатата ръка, готова да поздравя мирѣтъ между народитѣ, който нѣма да прѣчи на свободното развитие на Германия.

„Радикалъ“. Причинителитѣ на ромънския погромъ Таки Ионеску, Братияну и др. едва що стѣпнали въ Швейцария на неутрална почва и се заловили за работа. Тѣ естествено сж недоволни отъ букурещкия миръ и искатъ пакъ велика ромъния, насочена противъ Централнитѣ Империи. Силна Ромъния била, необходима, за да опрѣ германското разширение на изтокъ. Тѣ чакатъ побѣдата на съгласиението да имъ донесе Трансилвания, Буковина, Банатъ, както побѣдата на съюза имъ донесе Бесарабия. Карпъ и Марциломанъ останаха въ Букурещъ когато той пада въ Германски рѣцѣ и не само спасиха побѣдена Ромъния, но е направиха по велика; сега Братияну и Таки Ионеску отиватъ въ странитѣ на съгласиението да готвятъ почвата за нови ромънски придобивки при една евентуална побѣда на антантата. Разбира се, ако една побѣдена Ромъния може да се разшири и уголѣе, защо да не може да направи сжмото една неутрална Ромъния.

Както имаме двѣ Гърции сега ще имаме и двѣ Ромънии, само България и Сърбия си оставатъ по една.

На изтокъ всичко остава, а за дѣнайтѣ и най неспирититѣ работи ставатъ възможни.

Побѣдоноснитѣ походъ прѣзъ Ромъния

Отъ майоръ Алфредъ ф. Олбергъ.

Продължение отъ бр. 157.

Ромънското нападение на Седмиградско.

Съ това, намотина, се изоставяха въ рѣцѣтъ на неприятелни извѣстни части отъ пограничната областъ, но нѣкъ отбранителни линии оставаха поотомно по-къмъ, тилнитѣ свързки на неприятеля отъ дѣнь на дѣнь се удѣлжаваха и мажоритѣ въ снабдяването всичко необходимо за една напредваща въ планинска мѣстностъ армия се увеличаваша тѣмъ много. Прѣди всичко, нечелеше се време за оборудочаване на собственитѣ и пристигането на съюзна сила, съ които ние въ благоприятенъ моментъ да можемъ да вземемъ инициативата въ най-удобна пунктъ въ рѣцѣтъ си и да диктуваме на противника.

Най-южната ромънска армейска група, 1-а армия, требаше да прѣмине границата въ пространството между Дунава и Олтъ; затова тя

имаше на разположение три порта къмъ Унгари: долината на Черна, по която се намира ж. п. линия Туряу Северинъ — Темешваръ — Будапещъ, прохода Вуканъ и близкия до него Сурдукъ; където рѣката Жѣу къмъ югъ, а рѣката Шролъ къмъ сѣверъ улесняватъ достѣжа къмъ Седмиградско въ долината на Марошъ, и, най-послѣ, прохода Ротентурмъ, най-важния стратегически проломъ прѣзъ планината. Прѣзъ него води ж. п. линия отъ Ромъния къмъ Седмиградско и тамъ се свързва съ голѣмитѣ пѣтища и най-важния жѣлѣзопѣтѣнъ възелъ, който свързва Херманщадтъ съ плодородната равнина на горния Олтъ.

2-а ромънска армия имаше обектъ за нападение вѣдѣщата се юго-източно жѣлѣз на Седмиградско. Тя требаше да напредва едновременно отъ югъ и изтокъ и за нападение на Кронщадтъ и Кози-Васархели. Тези група армия имаше на разположение прохода Тасеръ, който свързва Кьлтонунгъ съ Кронщадтъ, дължащия 15 км. източно отъ него проходъ Тьомезъ, най-важния пътъ за общение съ ж. п. линия Букурещъ—Кронщадтъ—Клаузенбургъ и, най-послѣ, прохода Ойтозъ, който служи като свързка

между Молдова и унгарската равнина. Най-послѣ, 4-а или обверната армия (3-а се намираше въ Добруджа) напредваща отъ изтокъ прѣзъ многобройнитѣ наирѣчни долини, прѣзъ планинитѣ къмъ унгарската равнина отъ оноего обхващащо елавого движение заглавеше находящитѣ се на югъ, охраняващи границата линии. Въ свързка съ рускитѣ войсковы части въ Буковина тази армия требваше да нападна цѣлния източенъ фронтъ отъ дѣйтѣ страна на прохода Гимесъ, прѣзъ гориститѣ Карпати, въ долината на горния Олтъ (Алута).

По сѣмтнитѣ не излѣзоха вѣрни! При настѣплението въ Седмиградско не се очакваше крътофането острѣята на пожеветѣ съ единъ Фалкенгайтъ, за което ромънскитѣ отрятези не бѣха дорасли. Едва изтече помалко отъ единъ мѣсець и великобѣсно замисленъ планъ на ромънското главно командване бѣ напълно осуетенъ по всички фронтове.

II.

Борбитѣ на 1-а ромънска армия и обходното сражение при Херманщадтъ.

Въ областта на Оршова, тамъ където ромънитѣ се сблъскахъ съ унгарцитѣ и българитѣ, при вѣнчането

на Черна въ Дунава, слаби ромънски сили, като най-прѣдни елангови колони на 1-а ромънска армия, при обвиването на войната се бѣха приближили до границата, надмогнаха австро-унгарскитѣ гранични части и нахлуха въ унгарската територия. Тукъ, южно отъ Оршова, още на 27 VIII ромънскитѣ части се вѣрпахъ на първи главѣ. За завладѣването на тая мѣстностъ се развила въ продължение на два унорити боеве. Самиятъ градъ, високата мѣстностъ сѣверно и източно отъ него и Херкулесбадъ бѣха зашитвани съ наирѣжене на всички сили отъ дѣтѣ малочисленитѣ австро-унгарски части срѣщу постоянно подновяванитѣ ромънски нападения. Долината на Черна отъ своята голѣма ж. п. линия бѣ единъ отъ най-важнитѣ съединителни пѣтища отъ вътрѣшността на Унгарию. Едва слѣдъ петдневни ожесточени боеве унгарското командване се видѣ принудено на 31. VIII да оттегли своитѣ части при Оршова на дѣния брѣгъ на Черна.

(Слѣдва)

Борбитъ въ Русия.

Обявление войски въ Русия.

Москва. Въстаниците съобщаватъ, че единъ блиндиранъ влакъ съ английски, французки и белгийски войски, под командването на руски офицери, пристигналъ въ Кемъ. Началника на влака заявилъ, че той пристигналъ за да брани града отъ приближаващите се финландци.

Москва. Въ Арахангелскъ антантата е стоварила около 10000 французки и сръбски, задачата на които е да пазятъ града и околността отъ германските плънини.

По направление къмъ Екатеринбургъ и Тоболокъ съветските войски напреднаха сръщу чехословаците и казаците.

Трупътъ на графъ Мирбахъ прѣнесенъ.

Москва. Трупътъ на убития германски посланикъ биде отнесенъ за Германия. По този случай Чичеринъ изказа още единъ пътъ съболезнованията на руското правителство. Москва добри нормални се видѣ. Арестуваши се до сега хиляди души.

Френската преса за убийството.

Парижъ. Въстаниците отблъхватъ убийството на германския имперски посланикъ въ Москва, като желание на руския народъ да сръб стрѣлението на германците къмъ завладяването на Москва.

Албертъ Тома казва, че убийството на Мирбахъ е едно доказателство какво въ Русия имали, които биха се били отъ Германия.

Московскиятъ съвѣтъ.

Москва. Московскиятъ съвѣтъ рѣши да изключи изъ сръдъта си социално-революционерите и меншевиките.

Японци за намѣсата на Сибирь.

Списание „Япония“ е отправило запитване къмъ видни японски офицери и учени: да се произнесатъ, какъ мислятъ тѣ за въпроса за японската акция въ Сибирь. Почти всички запитани сж отговорили, че една такава намѣса не само че не би довела никакви облаги на Япония, но и би я компрометирала въ финансово отношение.

Конгресътъ противъ нова война съ Германия.

Москва. Русиятъ съветски конгресъ изказва съ голямо болшинство задоволство отъ външната политика на съѣта. Конгресътъ е противъ една война на Русия съ Германия.

Търговско-политическо обляжение между Австрия и Германия.

Прѣговоритъ между Ав. Унгария и Германия за търговско-политическо обляжение и митническо политическо обляжение сж вече започнати въ Салцбургъ. Цѣльта на процитираното обляжение е да се даде взаимна подкрѣпа на икономическо ступанския животъ на двѣтъ страни. По искането на унгарците митническите граници ще останатъ да сжществуватъ, за да могатъ маджаритъ да покровителствуватъ своята млада индустрия. Къмъ проектирания митнически сръюз ще могатъ да се присѣдинятъ и други приятелски държави. Сръюзътъ нма агресивна тенденция и при едно общо съгласие на всички европейски държави той би могълъ слѣдъ мира да се обърне въ единъ общо европейски сръюз.

ПОДАВА СЕ.

Вършачка оверъ тема Русия. Прокторъ съ апаратъ за дребна оверъ, малко употребявана, 6/8 коноски оверъ, монтирана и готова за работа.

Споразумение Желѣзъ Абаджиевъ — Добричъ.

ИЗЪ РОМЪНИЯ.

(Отъ нашия специаленъ кореспондентъ).

Въ камарата правителството е интерпелирано дали знае, че въ Бесарабия се води отъ владетели лица борба противъ сръединението, какви мърки е взело и до гдѣ ще достигне сфанатичния стрѣмекъ за запазване пълната автономия на Бесарабия. Интерпелаторътъ е отъ правителственото болшинство.

По поводъ извѣщенията на Таке Ионеску, че болшинството на ромънския народъ и Краля сж отъ Братияну и антантата, „Лумина“ пише, че Братияну и органиитъ му, хора отъ сръмнително произхождение, нмѣто да зацѣпаватъ Краля и антантата млагатъ ги, като правятъ извѣщения, които отъ уважение къмъ интереситъ на страната не трѣбаше да правятъ. Съ това това тѣ посече потърдяватъ слуховѣтъ, които се прѣскаятъ за корона та и слухътъ, че Т. Ионеску е пратеникъ на Братияну и антантата. „Лумина“ се запитва, дали страната ще може да понесе подобни интриги и при това толкова по осадителни, когато липова възможността да се зацѣпва страната отъ евентуални лоши послѣдствия. Омицсзъ „Стягулъ“ хроникира подигравателно сжщитъ извѣщения. Въ отговоръ на едно запитване въ камарата, Маргаломаиъ заявилъ, че Т. Ионеску и придружающитъ го нматъ никаква мисия отъ страна на правителството. Пръ Все това въ въстаникарскитъ кръгове се върви противното.

Социалистическите воители арестувани въ Букурешъ въ надвечерие то на изборитъ, сега сж освобождени отъ министра на правосъдието, който заповѣдалъ и прѣкратяването на заведението сръщу тѣхъ дѣло за заговоръ противъ държавния строй. Това потвърждава мнѣнието, че тѣхното арестуване е направено отъ цѣлъ да имъ се отнеме възможността да участвуватъ или влязатъ въ изборитъ.

По случай ратификацията на мирния договоръ съ Ромъния въ Райхстага, която отпада съ тая въ ромънския сенатъ, офицюзътъ „Стягулъ“ пише, че съпаденето изтъква; дѣто двѣтъ страни сж въодушевени отъ сжщия стрѣмекъ да започватъ изново по скоро по-раншнитъ нормални приятелски отношения. Въ сиюкой-ствинето на мира Ромъния ще може да тръгне пакъ по пътя на прогреса, по който върви тѣй гордо.

Проектътъ за даване права на сиремтѣ ще биде внесенъ въ Парламента слѣдъ нѣколко дни.

Въ Молдова правителството сръдѣлило пѣната, на житото седемъ хиляди лева вагонитъ за да застави жанаждането на лице на сиремитѣ жита. Количествата, които не бждатъ и слѣдъ това декларираши ще се реквизириратъ.

Понеже въ парламента сж внесени проекти за суспендиране несомнѣемостта на чиновникитъ неправилно облагодѣтелствани отъ бившия режимъ, либералната партия заявила, че както уволненето на нѣком чиновници, така изобщи и цѣлото законодателство на изостаняли парламентъ ще го счита за несжществующе.

Генералъ Авереску опровергава въ камарата, да е получавалъ отъ Краля нѣкакво писмо, което да е повлияло върху сегашното му политическо становище. Той заявилъ, че, понеже Ромъния водила война за националнитъ си идеали, никой не е виновенъ за оамото обявяване на войната, а има отговорни само за неподготвянето и воденето ѝ ръководение.

Въ тайното засѣдание на камарата, въ което генералъ Авереску е трѣбвало да посочи документи и доказателства, че той билъ въ състояние да сключи по благоприятенъ миръ отъ сключения, ввели сж думата Авереску, Маргаломаиъ и Ариопт.

В. „Ренащера“ пише: при все че с трудно, поради строгостта на Яшката цензура, да си оставимъ ясно понятие за политическото положение, изглежда сигурно, че правителството е стигнало да биде въ отбранително положение сръмо извѣстим политически фактори, за които мислеше, че ще иматъ благоразумието, ако не признателността да не му прѣчатъ при управлението. Това сж братияновци, които не склониха на молбата на правителството да заминатъ за Швейцария, а сжщо и егитаторатъ на дочеранната войнотвена коалиция и други. Подъ тия други, оргава на Карлъ подразбира Краля и сѣмейството му, за чийто запазване се застъпи Маргаломаиъ.

В. „Стягулъ“ отъ 11. VII сдържа важни извѣщения по външната политика.

Ромънското правителство отъ Яшъ изказало телеграфически до Германското м-во на външнитъ дѣла своитъ сжжаления по случай покушението сръщу графъ Мирбахъ.

Прзвателствениитъ депутати и сенатори въ частно засѣдание установили даването подъ сждъ на бившия кабинетъ да стане за сжднитъ прѣсѣжления 1) Нарушение разпоредбитъ на конституцията относително условията, подъ които се долуца прѣминаването на чужди войски пръзъ ромънска земя. Конституцията, долуца това само съ специаленъ законъ, а на влизането на руска войска въ Добруджа е останало безъ такъвъ законъ, 2) унищожение овеодата на търговията съ въвеждане незаконната спекуляция съ даденитъ разрешения за мисосъ, 3) Отозвѣстие на военна подготовка; покровителствуване и допускане спекули и злоупотреба съ държавни финансови средства. Политическата отговорност за обявяването на войната била ототрапена, като е отчетена юридически неоснователна.

ИЗЪ ЧУЖБИНА.

(В. Т. Агенция радиотелеграфа).

Новиятъ султанъ за сръюза.

Цариградъ. Новиятъ турски Султанъ е заявилъ, че той ще остане въ най тѣсни връзки и при пълно разбиране отъ централнитъ сили и България и че неговата политика ще биде насочена къмъ още по здравото закрѣпяване на сръюза между Турция и нейнитъ сръюзници.

Законодателниятъ периодъ на райхстага продълженъ.

Берлинъ. Райхстага прѣе законопроекта, отъ който се прѣдлагава законодателния периодъ на райстага и олазката дѣста съ една година. Той при сжщо и законопроекта досежно подраздѣленето на нѣком избирателни околии и въвеждането на пропорционалната избрна система въ тѣхъ.

Канцлерътъ за промѣната.

Берлинъ. Въ своята политическа рѣчь прѣдъ главното засѣдание на райхстага, канцлера, между другото заявилъ:

„Промѣната на ръководителя на външната политика, която има чисто личенъ характеръ, нма да промѣни курса на имперската външна политика. Правителството ще работи съ пълна енергия, за да довърши реформитъ въ областта на вътрѣшната политика. То ще отговори на папската програма за миръ. До като неприятеля отхвърля нашитъ искрени прѣдложения за миръ, ние се виждаме принудени да продължавамо войната за овеодата. Правителството е готово да влезе въ мирни прѣговори съ антантата, ако послѣдната направи честни прѣдложения за миръ. Новиятъ външенъ министъръ заявилъ, че той ще създа външната политика на райхканцлера.

Берлинъ. Въ главното засѣдание на Райхстага, канцлера, като повтори още единъ пътъ най-важната частъ отъ своитъ вчерашни извѣщения

Сжкрушени отъ сжкрѣбъ съобщавамъ на родници, приятели и познати за смъртта на многообичания ми и незабравимъ сръругъ, баща, братъ, зетъ, шурей, оаво и сродникъ.

Д-РЪ СТЕФАНЪ КАЛЧЕВЪ

на 42 годишна възраст починалъ въ Яшъ на 28 мартъ 1917 г.

Отъ опечаленитъ: сръруга Теодора; дѣца Таха, Кристина, Делка; братия и сестри Константинъ и Иова Калчеви съ дѣцата; Христо и Лиза Калчеви съ дѣцата; Тоша Б. Горанова съ сиповѣтъ; Радка и Христо Ковачевски съ дѣцата; тѣща Кристина; шуремъ Рафаилъ, Христо и Симеонъ.

Сѣмейства: Жекови, Ангелови, Д. Огнянови и Н. Риткови.

гр. Кюстенджа.

СКРЪБНА ВЪСТЪ

Съ голяма печаль сжтамо за дѣлтъ да извѣстимъ познати и приятели за сжжпата загуба отъ смъртта на незабравимия ми другаръ

Любенъ ген. Тодоровъ

(членъ отъ смѣс. люб. хоръ въ Бабадагъ).

Драги Любене, съ твоя благи характеръ, вѣскога веселъ и крайно услужливъ, ти остави въ насъ най-любими спомени.

Жестоката сжжба не ни даде възможностъ да се наслаждаваме по дълго отъ веселитъ ти пѣсници и цѣния ти гласъ — въ твоейто лице ние губимъ единъ незабвимъ другаръ.

Нашето поослѣдно прости, Любене.

Миръ на прахътъ ти!

Отъ смѣс. любит. хоръ гр. Бабадагъ.

досежно пѣлятъ на германската политика на изтокъ и западъ, овърши съ сжднитъ думи: „Помогнете ми и Вие, за да имаме въ вътрѣшността сжщия оня фронтъ, който имаме на бойното поле. Помогнете ми, за да довърша благополучно войната“.

Главното засѣдание, слѣдъ това, прѣе кредита отъ 15 милиарда марки, противъ който гласуваха само независимитъ социалисти; политикитъ пъкъ се въздържаха отъ гласуване.

По положението на изтокъ, Райхсканцлера каза „сегашното руско правителство иска и желае мира. Но отъ друга страна, въ Русия сжществуватъ различни политически течения; които иматъ разни стрѣмления, като, нп. партията на кадетитъ и тая ка социално-революционеритъ“.

Говорейки по положението на западъ, Райхсканцлера списа причинитъ, които извикаха оставката на Кюлмана и заяви, че новия наслѣдникъ Фонтъ Хинце — добъръ познавачъ на Русия, което за сега е отъ голяма важностъ — нма да прави собствена политика, а ще слѣдва тая на Райхканцлера. Въ тая смисълъ Фонтъ Хинце е далъ вече обѣщания.

Швейцарци къмъ Уйлосоиъ.

Бернъ. Католическото дружество за миръ въ Фрайбургъ, Жевевския миренъ сръюзъ, а тѣй сжщо и много други дружства, съобщиха телеграфически на Уйлосоиъ рѣчьта на Кюлмана, както и многократнитъ извѣщения на Райхсканцлера, че той е готовъ да почне прѣговори за миръ върху извѣстититъ четири американски точки. Едновременно тѣ молятъ Уйлосоиъ, въ интереса на пѣлото челоличество, да заопие прѣговори за общъ миръ на тая, прѣдложена отъ него, база.

Антантата убийца на графъ Мирбахъ

Берлинъ. Въ райхстага, говорейки по убийството на графъ Мирбахъ, канцлерътъ заявилъ, че той сжита антантата за единствения подбудител на това убийство.

Хроника

Централният Добруджански Народен Съвет ще заседава на 21, 22 и 23 юли т. г. На дневен ред са поставени въпросите: 1) Организация на прехраната в северна Добруджа, 2) обезщетенията за вредите и загубите, причинени от ромънските власти и войски върху частната собственост в Добруджа през сегашната война, 3) отпразнуване 50 годишнината от смъртта на Стефан Карджар, 4) Устройството на училищното дело в северна Добруджа през идната 1918/1919 учебна година, 5) решенията на събранията на нѣмските колонисти в с. Коджелеакъ, 6) вторият Добруджански Народен Съборъ, 7) ромънски агитации в чужбина за Добруджа.

Съветът поканва бюрото на събранията на нѣмските колонисти в Коджелеакъ да се яви на 21 юли в Съвета, за да изложи исканията на последните относно черковно-училищната автономия на нѣмските села в Добруджа. Съветът по принцип е съгласен съ тѣхните искания и ще се застъпи за тяхното реализиране.

За отвлѣченитѣ. Съгласно едно споразумѣние между българското и ромънско правителство, последното се е задължило да освободи и остави от отвлѣченитѣ, които то задържа, поради това, че сж на възраст годни за войници. Съ това споразумѣние ромънското правителство поема окончателно задължението да отпрати за българската граница всички отвлѣчени добруджанци безъ разлика на полъ и възраст. Ще видимъ дали то ще устои на задължението си или ще продължава своята подполна работа съ непростени сръдства и неизпълними обещания да убеждава отвлѣченитѣ да оставатъ на ромънска територия.

Любенъ Генералъ Тодоровъ е починалъ на 9 т. м. при една операция! Това бѣ една вътъ, която опечали всички, които познаваха неговата симпатична музикална фигура. Смъртта, ненастигната смъртъ откъсна съ Любена още едно ранно цвѣто от младежкитѣ гърди на майка България. На опечаленитѣ нѣй възказваме оскитѣ дълбоки съболезнования. Загубата на Любена е непоносима, но великитѣ нещастия съ великъ куражъ се посрѣщатъ! . . .

Училищно тържество въ Бабадагъ. При голѣма тържественостъ на 12 юли въ градския театраленъ салонъ бѣ произведенъ годишния актъ на тукашното народно първоначално училище съ св. Кирилъ и Методий. Салонътъ бѣ прѣпълненъ съ граждани и граждани. Присъствуваша и почти всички г. г. офицери отъ щаба на 3 а армия, начело съ генералъ Райновъ. Тържеството се откри съ маршоветѣ: »Добруджански край« и »Бързо да вървимъ въ наука«, изпълнени отъ дѣтски тригласенъ хоръ на учителя Чаушевъ. Главниятъ учител Панайотовъ даде краткъ отчетъ за състоянието и вървежа на училището. Прѣз отчетната година то е имало четири отвлѣчени. Обучението е водено по програмата за първоначалнитѣ училища въ България. Постигнати сж голѣми успѣхи. Почти 80% отъ ученицитѣ, останали до края на годината, минаватъ въ по-горни отвлѣчения. Никакви наказателни мѣрки не сж прилагани за прѣбиране на дѣцата, подлежащи на първоначално учение, при все туй въ училището е имало голѣмъ наливъ отъ ученици. Поради липса на достатъчни училищни помещения, повѣщени и учителски персоналъ, много дѣца не сж могли да постъпятъ въ училището.

Слѣдъ отчета ученицитѣ изпълниха въколко умѣло подбрани и добръ подготвени хорови пѣсни, декламации, сцени изъ ученишкия животъ и дѣтски игри. Всички номера отъ програмата

бѣха изпращани съ бурни ражоситости. Забавлението се завърши съ хубавия дѣтски маршъ: »На Добруджа дѣца сме нѣй«, изпълненъ отъ двугласния хоръ на учителя Чолаковъ.

Генералъ Райновъ . . . заедно съ училищния инспекторъ Борлаковъ, раздаде свидетелствата на ученицитѣ, които свършватъ съ отличенъ успѣхъ годината. Г-нъ генералътъ отискаше рѣшитѣ на отличилитѣ се дѣца, размѣняше по няколко любезни насърчителни думи съ всѣко отъ тяхъ и имъ пожелаваше нови отлични успѣхи презъ идната учебна година.

На отличилитѣ се бѣха дадени и награди.

Директорътъ на прѣхраната, помощницитѣ му и началницитѣ на отдѣлитѣ ще приематъ пообителите само въ понеделникъ, сръда и сѣбота отъ 5 до 7 часа слѣдъ пладнѣ.

Тютюнитѣ за войската. За изобяване злоупотребления наредено е щото приемателнитѣ комисии по тютюна за армията сами да прѣглеждатъ торбитѣ съ тютювъ, като присъствуватъ при пломбирането имъ.

Учебната година. Въ всички народни първоначални училища въ Северна Добруджа се завърши на 12 юли (Петровъ-денъ). Прѣзъ идната учебна година училищата ще се отворятъ на 9 септември Редовнитѣ занятия ще започнатъ отъ 15 септември. Съобщението, дадено въ миналия брѣ на вѣстника, е погрѣшно.

Ромънско мошенничество. Остана ли въ Добруджа бивши ромънски чиновници, които и до сегѣ получаватъ заплати отъ ромънската държава, агитиратъ между населението, че Ромъния ще изплати всички реквизиции, щети, конфискации, опожарявания и разрушения, извършени отъ ромънскитѣ войски и власти въ Добруджа, само на ония добруджанци, които подадатъ писмени декларации, че искатъ и за въ бъдеще ще останатъ

ромънски поданици. Това е една измама. Никой да не се подава на нея. Ромънското правителство мога да използва тѣя декларации, за да доказва съ тяхъ прѣдъ свѣта оскитѣ минимални права върху Добруджа.

Захарѣта. Въ Германската етапа зона се продава по 20 лева вѣднѣни 5-ти килограма, а не 20-ти килограма, както бѣ съобщено по рано.

БИБЛИОТЕКА „ДОБРУДЖА“

Издава Народоспомаг. ф-дъ „Добруджа“. Издѣлхоа отъ печатъ и се пускатъ въ продажба слѣднитѣ книги:

№ 1. Историческитѣ права на България върху Добруджа Миланъ Марковъ. Цѣна 2 лева.

№ 2. Добруджа и нашето възраждане. — (Културно исторически издирвания) тоъ С. Чилингировъ. Цѣна 5 лева.

№ 3. Истенданското пристанище отъ Д-ръ Ив. Пенанковъ. Цѣна 1-50 лева.

№ 4. Мемоара на Добруджанци, съ една фотограф. снимка, отъ Цент. Добр. Нар. Съветъ. Цѣна 1-50 лева.

№ 5. Ромънскитѣ неостаности надъ отвлѣченото добруджанско население въ Молдова, I свитѣтъ. По официални ромънски документи и лични изповѣди съ една факсимиле и една фотограф. снимка. Отъ Драгомиръ Пачовъ и Данаилъ В. Кацевъ. Цѣна 2-20 лева.

Всички поръчки да се изпращатъ до библиотека Добруджа, ул. Гурко № 16. Телефонъ № 368 и дружество Курьеръ — София.

На книжари-отстъпка по споразумѣние. Намира се при всички вѣстникар. агенции и книжари въ Царството.

Въ Тулча — при книжарницитѣ Бр. Дончевъ и Дим. Малоскиски.

Въ Бабадагъ — въ книжарница ф. „Добруджа“.

МАРТИРОЛОГЪ НА ИЗВИТИТЪ И ЗАГИНАЛИТЪ ВЪ МОЛДОВА ОТВЛѣЧЕНИ ДОБРУДЖАНЦИ

29.

№ по редъ	Име и прѣзвие на загиналия	Отъ гдѣ е родомъ	Околина	Възраст	Самойно по-ложене	Колко деца има	Занятие	На коя дата презъ 1916 г. е билъ отвлъченъ	Гдѣ е загиналъ
937	Митѣо Колчевъ	с. Черна	Мачинска	50	вдовецъ	2	земледѣлецъ	1/XI 916 г.	Виволаръ
938	Жейно Недевъ Луиговъ	"	"	17	ергонъ	—	"	28/X 916 г.	Динжени
939	Ангелъ Тераневъ	"	"	60	вдовецъ	1	"	16/IX 916 г.	Щефанеши
940	Скендеръ Хусениовъ	"	"	70	"	—	бозаджия	"	Динжени
941	Радъ Чокоевъ	"	"	60	женевъ	5	земледѣлецъ	"	Виволаръ
942	Янчо Радевъ	"	"	50	"	9	"	"	—
943	Стефанъ Соларовъ	гр. Мачинъ	"	76	"	5	търговецъ	15/VIII 916 г.	с. Енуревъ
944	Пѣтѣо Динитровъ	"	"	65	"	3	"	4/IX 916 г.	Щефанеши
945	Хасанъ Юнусъ	"	"	40	"	2	"	15/VIII 916 г.	с. Измаилъ
946	Вейселъ Ямаръ	"	"	65	"	2	работникъ	"	"
947	Мустафа Хусениъ Кулакскъ	"	"	50	"	1	"	"	"
948	Ибраимъ Сали Янджа	"	"	45	"	3	коларъ	"	с. Озбени
949	Шакиръ Валтаджи	"	"	43	"	4	търговецъ	4/IX 916 г.	Галцъ
950	Неджипъ Абдула	"	"	65	"	4	"	"	с. Делени
951	Мѣстѣвъ Хасанъ	"	"	54	"	—	работникъ	15/VIII 916	с. Славени
952	Юсуфъ Абдула	"	"	45	"	—	"	"	"
953	Хасанъ Хасанъ	"	"	25	не женевъ	—	бръснаръ	"	"
954	Ибраимъ Хасанъ	"	"	40	"	—	"	"	"
955	Салимъ Мустафа	"	"	55	женевъ	2	работникъ	"	"
956	Хусениъ Хусениъ	"	"	60	"	5	"	"	"
957	Ибраимъ Ахмедъ Нигеболу	"	"	63	"	1	"	"	"
958	Али Юсуфъ Терзи	"	"	65	"	1	"	"	"
959	Мезсуръ Али	"	"	68	"	—	кап. на шлеп.	"	с. Галичани
960	Константинъ Недѣлковъ	"	"	55	"	3	земледѣл.	"	с. Славени
961	Стоянъ Динитровъ	"	"	65	"	5	"	"	"
962	Стоянъ Игнатовъ	"	"	56	"	4	"	"	с. Шубени
963	Димитро Нѣдевъ	"	"	65	"	3	"	"	"
964	Софияка Недѣлчевъ	с. Айдемиръ	"	9	не женевъ	—	ученикъ	5/VIII 916 г.	с. Власенецъ
965	Атанасъ Недѣлчевъ	"	"	17	"	—	"	"	"
966	Славъ Гоцевъ	"	"	70	вдовецъ	1	земледѣлецъ	"	"
967	Василь Георгиевъ	"	"	55	женевъ	—	"	"	с. Шубени (слѣдва)